

رئیس - تصویب نشد سی و پنج نفر از هفتاد و هشت نفر رأی داده اند جزء دستور جلسه آتی می شود پیشنهاد دیگری آقای حاج سیدالمحققین کرده اند قرائت می شود.

(بمضمون ذیل قرائت شد)

در موقع تنفس جمعی از اهالی ارومیه دیده شد که با وضعی اسف آوار اظهاراتی می نمایند با سابقه که آقایان نمایندگان با اوضاع ناگوار ارومیه دارند این بنده پیشنهاد می نمایم که در همین جلسه مذاکره در باب آنها بشود که بلکه بتوجهات آقایان این مع که در مرکز هستند آسوده و در کلیه برای رفاه سایر ارومیه ها هم که عموماً پریشان شده اند فکری بفرمایند

رئیس - توضیحی دارید بفرمائید . حاج سیدالمحققین - قضایای ارومیه یقین است و البته آقایان نمایندگان مسبقاً چون جمعی از آنها آمده اند بمجلس و معلوم است اظهاراتشان غیر از فقر و پریشانی چیز دیگری نیست این است که تقاضا کرده ام آقایان نمایندگان اقدامی بفرمائید که این مهاجرین که فعلاً در طهران هستند آسوده باشند و همچنین برای سایر اهالی ارومیه هم فکری بشود

رئیس - در موقع تنفس جمعی بطور هرج و مرج آمدند بمجلس بنده گفتم آنها را راه بدهند داخل مجلس بشوند چند نفرشان را خواستم که تقاضاهای خودشان را بگویند امتناع کردند از این که توضیحات بدهند در صورتی که آنها از توضیح دادن امتناع کرده اند بنده دیگر نمیدانم مجلس چه طور می تواند بتقاضای مهم و غیر معلوم آنها رسیدگی کند مطلبی اگر دارند به بنده می گویند بنده این جا عرض می کنم (بعضی تصدیق کردند)

مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد .

مؤتمن الملك

جلسه یکصد و یازدهم صورت مشروح مجلس یوم سه شنبه سیزدهم سرطان ۱۳۰۱ مطابق هشتم ذیقعده ۱۳۴۰

مجلس یکساعت و نیم قبل از ظهر - بریاست آقای مؤتمن الملك تشکیک - گردید

صورت مجلس یوم یکشنبه یازدهم سرطان را آقای امیر ناصر قرائت نمودند رئیس - آقای محمد هاشم میرزا (اجازه)

محمد هاشم میرزا - راجع به پیشنهاد آقای حائری زاده آن اعتراضی که بنده کردم و آن توضیحی که خود ایشان دادند هیچ در صورت مجلس تصریح نشده ایشان توضیح دادند که مقصود من برخلاف

اصول مالکیت نبوده و فرمودند مقصودی که داشتم این بود که آیا تعبیر موجب مالکیت می شود یا نه ؟ و آیا موافقی که مالکین آن حق استفاده دارند حق منع اظهار را دارند یا نه ؟ و نیز در آخر توضیح دادند که برخلاف اصول مالکیت پیشنهادی نداشتم و توضیح ایشان در صورت مجلس ذکر نشده است

رئیس - اصلاح می شود آقای ارباب کیخسرو (اجازه)

ارباب کیخسرو - آنجا که نوشته شده است وزیر مالیه در جواب بنده گفتند ده روز را کافی نمیدانم مثل این است که بنده همان ده روز را عقیده داشتم در - صورتیکه بنده هم مخالف باده روز بودم و در صورت مجلس تصریح نشده و بنده چه قسم سوال کردم و ایشان چه نوع جواب دادند خوب است تصریح شود که معلوم شود عقیده بنده چه بوده است

رئیس - اصلاح می شود راجع به پیشنهاد آقای حاج شیخ اسدالله هم بطوری که در صورت مجلس نوشته شده مطلب قدری ابهام دارد مجلس رأی نداده که این قانون بامضای اعلی حضرت نرسد پیشنهاد آقای حاج شیخ اسدالله راجع بتفسیر و تغییر یکی از مواد قانون اساسی بود و در خارج هم اصل بیست و هفتم متمم قانون اساسی به آقای حاج شیخ اسدالله ارائه و خاطر نشان شد این بود که ایشان هم آن مطلبی را که قبلاً اشاره نموده بودند توضیح دادند و رقم شبهه ایشان شد (جمعی از نمایندگان صحیح است)

چند فقره لوایح از طرف دولت رسیده است که بعرض آقایان میرسد

اولا - لایحه امتیاز ساختن راه -

شهریار بطهران

ثانیا - تقاضای (۳۶۸۰۰) تومان

برای تأسیس مدارس رنگ سازی در ولایات

ثالثا - یکهزار و هشتصد و هفتاد و

پنجاه تومان و یازده هزار فرانک مقرر و

مخارج معوقه دونفر از هیئت ازمایه به

کنفرانس صلح دیگری تقاضای شش هزار

و نهصد و نود تومان اعتبار برای تعمیر وزارت

عدلیه لایحه دیگر راجع به تقاضای دو

هزار و چهارصد تومان بعنوان قرضه برای

عادل خان زیادخانمرف دیگری تقاضای

پنجاه هزار و رویه اعتبار برای خرید عمارت

ژنرال فونسولگری در بنداد

این لوایح ارسال می شود بکمیسیون

های مربوطه و نیز چند فقره شهریه از چهار

تومان الی ده تومان هم تقاضا شده که به

کمیسیون بودجه ارسال می شود قانون -

استهضام مطرح است شیخ الاسلام در کلیات

مخالف هستید؟

شیخ الاسلام - بلی اجازه می فرمائید؟

رئیس - بفرمایند

شیخ الاسلام اصفهانی - بنده اساساً و کاملاً با قانون استخدام موافق هستم و تصور میکنم فوائد و مصالحی دارد که خارج از بیان است حضرت امیر علی علیه السلام هم در آن دستوریه که بمالك اشتر نامه داده اند شرح مفصلی راجع بشرايط و حدود مستخدمین راجع بشرايط و حدود مستخدمین بیان می فرمایند .

اما راجع باین قانون بعضی مطالب بنظرم رسید که عرض می کنم شاید آقای مخبر فرمایشاتی بفرمایند بنده قانع شوم . يك فقره که بیشتر بنده انتظار آنرا داشتم این بود که یکشروط و قیودی در اینجبار برای آقایان وزراء معین شود که وزراء هم مطابق يك حد و وضعی انتخاب بشوند برای اینکه دیگر کودتا درست نشود فترت درست نشود قرارداد و ماهده منعقد نکنند امتیاز ندهند و آن حرکاتی که بشود آن اشکالاتی که همه ماها دیدیم و می دانیم دیگر پیش نیاید ولی متأسفانه این قانون را که زیارت کردم دیدم مخصوصاً تذکر داده اند که وزراء خارج از حدود این قانون هستند و يك مواد مخصوصی هم برای وزراء ذکر نکرده اند حالا هم بنده موافقم باینکه وزراء از تحت این مواد خارج باشند ولی بسیار لازم و بموقع می دانم که يك فصلی بر این فصول اضافه شود از برای حدود و اوصاف و شروط و قیود وزراء . چون معلوم نیست دیگری و کجا بکنند این يك قانون مخصوصی برای وزراء موفق شود .

مطلب دیگر که بنظر بنده رسید این است که البته قانون بمقابل خودش حکم فرما نیست مگر اینکه قید بشود بنده تصور میکنم اگر بنا شود این قانون را امروز اجرا کنند بیکی از دو قسم میشود اجرا کرد يك قسم این است که از امروز دولت کلیه تشکیلات خود را منحل کند و مطابق این قانون مستخدم قبول کند . قسم ثانی این است که تشکیلات کنونی برقرار و بجای خود باشد اما از امروز بیعد هر مستخدمی که دولت ایران خواست قبول بکنند در تحت این مواد باشد ولی بنده هر چه در این قانون مطالعه کردم نفهمیدم نظر کمیسیون محترم بکدام قسم است اگر قسم اول باشد که اشکالات زیادی از برای دولت تولید خواهد شد بلکه تصور می کنم دولت را فلج کند بواسطه اینکه يك عده اشخاص عالم صحیح العمل کاری که جزو مستخدمین دولت هستند ممکن است این مراتب هشت گانه یا نه گانه را که در این لایحه ذکر شده طی نکرده باشند مثلاً يك نفر آنها مرتبه ثانی را طی نکرده باشد یا منشی اول و منشی دومی را طی نکرده باشد آنوقت مطابق این قانون دولت ناچار است يك عده مستخدم صحیح العملی که سال ها خدمت کرده اند بطور مطلق از آنها صرف

نظر بکنند و اگر هم نظر کمیسیون بقسم ثانی است خوب است توضیح و تصریح بفرمایند آیا که استثنائی قائل بشوند که دولت بمعذور نیفتد و مستخدمین صحیح العمل و مجرب از بین نروند يك مطلب دیگری که بنظر بنده رسیده این است که مستخدمین دولت دو جنبه دارند

يك جنبه راجع بدولت و مقامات بالاتر از خودشان است و يك جنبه راجع بملت و مردم است و در این قانون ذکر شده است که مستخدمین در حدود و وظایف قانونی خود مطیع بالا دست خودشان می باشد ولی هیچ معترض نشده است که سلوک آن ها نسبت بمردم چه طور باید باشد و حال آنکه شکایات مقاومتی از مأمورین و مستخدمین دولت می رسد و کسی بعرض نمیرسد و در هارا بروی مردمی بندند و اگر صد مرتبه يك عارض بدبخت برومی گویند کمیسیون است . کمیسیون است و اگر سایر مطالبی راهم که می دانم عرض کنم اسباب در دسر آقایان خواهد شد بنده مکرر در این سفر خدمت اولیای امور عرض کرده ام که آنچه بنده تجربه کردم رئیس الوزراء و وزیر از هر کس بمطالب میرسد و جواب می دهد بعد از رئیس الوزراء سایر آقایان وزراء هستند که بمطالب می رسد و جواب میدهند و اما وای بحال کسی که بدرجات بعد کارش بیفتد ابتدا اعتنا نمی کند و بعرف کسی گوش نمی دهند و هدایت از کسی نمیکنند این است که بنده عقیده دارم يك تذکره مخصوصی از این قانون نسبت بمراعات ملت از طرف مستخدمین دولت بشود يك مطلب دیگر که بنظر بنده آمده این است که در یکی از مواد تعرض کرده اند که مستخدمین اداری مجلس شورای ملی هم باید تحت این قانون باشند بسیار خوب ولی مجلس تعطیل دارد منتی سال کار زیاد بود و به مجلس تعطیل تابستان داده نشد ولی این ماخذ برای قانونگذاری نمیشود .

شاید سال بعد به مجلس تعطیل داده شده .

باید تکلیف مستخدمین مجلس شورای ملی در ایام تعطیل معین شود در این قانون ذکر نشده که در ایام تعطیل تکلیف مستخدمین چه باشد ؟

مطلب دیگر در این قانون نوشته شده است که حین استخدام سه مطلب باید در نظر گرفته شود .

قدمت در خدمت . صحت عمل . کفایت بسیار خوب همین سه اصلی بود که آقای مصدق السلطنه اتخاذ فرمودند و آن ها هم او را بری باشد اصلاً این قضیه صحیح است لکن باید در این قانون راه حل این مسئله را پیدا نمایند که بچه طریق معین کنند فلان مستخدم قدمت خدمت و صحت عمل و کفایت دارد که دیگر فردا می فریاد نزنند هر

رئیس - بفرمائید .
 سهام السلطان - همانطور که شاهزاده سلیمان میرزا فرمودند اگر بخواهیم برای هر ماده اینقدر توضیح بدهیم خیلی قانون طولانی و مفصلی خواهد شد و همانطور که در سایر جاها نوشته شده امروز تا يك اندازه مصداقش در دست هست و وقتی گفته شود فلان کس قیام بر علیه حکومت ملی کرده معلوم است چه عصار باید کرده باشد و اینکه اقدام نوشته نشد بهمین جهت بود که آقایان می فرمایند کش پیدا میکند و همانطور که فرمودند قیام بر ضد حکومت مشروطه و بر ضد مجاس یا بر ضد ادارات ملی تمام قیام بر علیه حکومت ملی است و همانطور که در سایر قوانین ذکر شده در اینجا هم ملحوظ شده است .
 رئیس - در قسمت سوم مذاکرات کافی است ؟
 (بعضی گفتند کافی است)
 مدرس - چند فقره پیشنهاد شده بود .
 رئیس - بعد از اینکه قسمت پنجم هم مذاکره شد پیشنهادات قرائت میشود .
 قسمت چهارم مطرح است آقای سلطان العلماء .
 سلطان العلماء - بنده در ماده قبل عرض داشتم .
 رئیس - آقای آقا سید فاضل مخالفند ؟
 آقا سید فاضل - بنده این ماده را ناقص می دانم .
 رئیس - بفرمائید .
 آقا سید فاضل - بنده خیلی از آقایان محترم کمیسیون تعجب میکنم با وجود لویایی که آقایان علماء اعلام نوشته اند و وعده دادیم در قانون استخدام مقصود بعمل می آید اینجا چگونه اکتفا به عدم معرفت به فساد اخلاق شده و حال آنکه یکی از چیزهایی که باید تصریح شود عدم معرفت به فساد عقیده است و در این زمینه هم پیشنهادی کرده ام .
 رئیس - آقای سلیمان میرزا (اجازه)
 سلیمان میرزا - بطوریکه آقای آقا سید فاضل فرمودند معلوم میشود این ماده را قبول دارند ولی می خواهند يك جمله را بر آن اضافه بکنند بنده باز تکرار میکنم چون میخواهم زودتر قانون استخدام بگذرد کمیسیون باز است و آقایان هر چه پیشنهاد مرحمت بفرمایند قبول می شود و همچنین از خارج هم غیر و کلا هر پیشنهاد کنند قبول میکنم برای يك قانون خوبی که حقوق عامه را حفظ کنید از مجلس چهارم بگذرانیم و بنابراین در مسئله فساد عقیده و سایر چیزهایی که محقق است جای گفتگو نیست و البته باید همان فساد عقیده را ذکر

کرد والا عقاید مذهبی در هر مذهبی سر جای خود محترم است و در مملکت دارندگان هر هذنب محترمند ولی اگر در خود آن مذهب فساد عقیده داشته باشند باید محروم باشند .
 رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی (اجازه نطق)
 حاج میرزا مرتضی - بنده همین رامی خواستم عرض کنم که آقای آقا سید فاضل فرمودند
 رئیس - آقای کازرونی موافقید یا مخالف ؟
 آقا میرزا علی کازرونی - بنده مخالفم .
 رئیس - بفرمائید .
 آقا میرزا علی کازرونی - بنده این قسمت را نا تمام ناقص می دانم زیرا مقصود ما این است که مستخدمین دارای حسن اخلاق و دیانت باشد یعنی باید قسمت اثباتی را بگیریم نه قسمت منفی را زیرا بسا اشخاص هستند که فساد عقیده دارند ولی معروف نیستند ما باید بگوئیم معروف به حسن اخلاق و دیانت باشند .
 مخبر - فرمایش غریبی آقا فرمودند یکی را میخواهند ثابت کنند در تمام شهر بگیرند و تحقیق کنند و نه بینند آیا معروف به حسن اخلاق هست یا نه ؟
 البته باید حمل کرد که صحیح الاخلاق است و عدم معرفت کافی است و الا نمیشود هر کسی بطوری معروف به حسن اخلاق باشد که همه مردم بگویند آدم خوبی است
 رئیس - در قسمت چهارم مذاکرات صحافی است یا خیر ؟
 (جمعی گفتند کافی است)
 رئیس - قسمت پنجم داشتن تصدیق نامه الی آخر آقای محقق العلماء (اجازه)
 محقق العلماء - بنده گمان میکنم درجه اول استخدام از ثباتی شروع میشود بنابراین باید تصدیق نامه سال سوم متوسطه را دارا باشد میخواستم سؤال کنم که آیا یائین تر از ثباتی را استخدام نمیگویند ؟
 مثلاً يك پیشخدمت که تصدیق نامه ابتدائی را ندارد مستخدم هست یا خیر ؟
 مخبر - اولاً کسی که از مدرسه ابتدائی بیرون آمده او را مستخدم نمیکنند و اگر هم بگوئیم مدرسه متوسطه را تمام بکنند اغلب مردم تمکن آنرا ندارند که مدرسه متوسطه را هم طی کنند سه سال زحمت کشیده است و قابلیت پیدا کرده ابتدای خدمت هم ثباتی است بعد منشی سوم میشود و ترقی میکند منشی دوم میشود و هکذا درجات بالاتر و برای ثباتی سه سال که در مدرسه متوسطه درسی خوانده کافی است و انصاف نیست کسانی که نمی توانند مدرسه متوسطه را طی کنند از استخدام محروم باشند

محقق العلماء - می خواهم توضیح بدهم .
 رئیس - بفرمائید .
 محقق العلماء - این جواب بنده نبود .
 رئیس - اگر راجع به مطلب خودتان توضیحی دارید بفرمائید .
 محقق العلماء - بلی راجع به عرض خودم توضیح می دهم بنده عرض کردم درجه اول استخدام را ثباتی قرار داده اند و یکی از شرایط استخدام داشتن تصدیق نامه سال سوم مدرسه متوسطه است یا معلوماتی مطابق او باشد پس آیا مادون ثباتی را تنها استخدام نمی دانید مثلاً پیشخدمت مستخدم نیست در صورتیکه يك سواد فارسی جزئی برای او کفایت میکند خواستم این را توضیح بدهم که آیا مادون ثباتی استخدام و درجه هست یا نه ؟
 وزیر مالیه - خدمت رسمی اداری از ثباتی میشود مادون آن استخدام رسمی نیست و بهمین مناسبت هم تصدیق نامه سال سوم متوسطه را برای آن قابل نشده اند کسیکه دارای این تصدیق نامه باشد میتواند داخل خدمت رسمی بشود و يك پیشخدمت را که تعصبات مقدماتی نکرده در جای خود می پذیرد و البته بموجب ماده که در آخر قانون ذکر شده از حقوق رسمی و تقاضای هم استفاده خواهد کرد ولی جزء خدمت رسمی محسوب نمی شود .
 رئیس - آقای تدین (اجازه)
 تدین - موافقم .
 رئیس - آقای رفعت الدوله موافقید ؟
 رفعت الدوله - بنده قانع شدم .
 رئیس - آقای سلیمان میرزا چطور ؟
 سلیمان میرزا - موافقم .
 رئیس - آقای حاج میرزا علی محمد موافقید یا مخالف ؟
 حاج میرزا علی محمد - بنده میخواستم به بینیم (یا معلوماتی مطابق آن) چه معنی دارد ؟
 مخبر - مثلاً کسی میخواهد مستخدم شود ولی تصدیق نامه سال سوم متوسطه را ندارد حاضر است آن معلومات را امتحان بدهد او را قبول میکنند .
 رئیس - دیگر مخالفی نیست ؟
 (گفته شد خیر)
 رئیس - پیشنهادات قرائت میشود .
 (بمضمون ذیل قرائت شد)
 مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی بنده سن را بیست و یکسال پیشنهاد می نمایم (مستشار السلطنه)
 پیشنهاد میکنم بجای قیام اقدام نوشته شود (مدرس)
 بنده پیشنهاد میکنم که در اول طلب خدمت رسمی در صورتیکه دارای شرایط چهار

گانه باشد و سن او پانزده سال باشد در خدمت دولتی پذیرفته شود (آقا سید یعقوب) بنده پیشنهاد میکنم برای رفع ابهام و احتراز از مشکلاتی در آتیه آقای مخبر کمیسیون قبول فرمایند که عبارت قیام بر علیه حکومت ملی در کمیسیون استخدام با کمک هر کس که در این مطلب نظری دارد توضیح و تکمیل شود (محمد هاشم میرزا)
 پیشنهاد می کنم که سن را بیست سال قرار بدهند و نوشته شود (سن کمتر از بیست سال نباید باشد) (عبدالوهاب رضوی ، امین الشریعه ، شیخ الاسلام اصفهانی ، سید فاضل کاشانی ، محقق العلماء ، مدرس)
 بنده پیشنهاد می کنم در شرط سیم چنین نوشته شود که متضمن معرفت ابندی از حق استخدام دولتی باشد (میرزا سید حسن کاشانی)
 بنده پیشنهاد می کنم که کلمه اقدام بعد از قیام در ماده سوم اضافه شود حاج میرزا علی محمد دولت آبادی .
 بنده پیشنهاد می کنم فقره چهارم از ماده دوم چنین نوشته شود: ۴ - عدم معرفت به فساد عقیده و اخلاق و عدم اعتیاد با استعمال افیون و مبتلا نبودن بامراض مسریه (سید فاضل کاشانی)
 بنده پیشنهاد می کنم عدم معرفت بفساد عقیده را ضمیمه نمایند (حاج سید مرتضی)
 بنده پیشنهاد می کنم اینطور نوشته شود: قیام بر علیه حکومت ملی نکرده باشد دست قیام در جمله سوم - عدم معرفت به جنایت و همچنین به جنحه که متضمن معرفت از حق استخدام دولتی باشد (بنده پیشنهاد می کنم که جمله (که متضمن معرفت تا آخر) حذف شود زیرا که هر حکومتی تا به جنحه و جنایت محروم کننده است و محتاج باین قید نیست) (ابراهیم قومی)
 بنده پیشنهاد می کنم که در ذیل قسمت سوم بعنوان تبصره نوشته شود :
 قیام بر خلاف حکومت ملی عبارت است:
 ۱ - قیام در اموری که اسباب تبدیل حکومت ملی باستبداد باشد
 ۲ - موافقت با یکی از دول خارجی بر علیه استقلال یا انتظامات داخلی
 ۳ - موافقت با کسانی که مباشر اختلال امور عمومی و انتظامات داخلی هستند
 ۴ - جلب قوای مسلحه اجانب بداخله مملکت با موافقت و قبول خدمت آنها در حین تجاوز بداخله مملکت
 ۵ - مسبب تعطیل مجلس شورای ملی در حالی که موجبات قانونی در کار نباشد
 ۶ - کسانی که برخلاف جریان طبیعی

انتخابات سمایت کرده باشند
 ۷ - قبول مشاغلی که متنافی حیثیات دولت و ملت باشد از طرف دول اجنبی (میرزا علی کازرونی)
 بنده پیشنهاد می کنم که قسمت چهارم اینطور نوشته شود: معروف به حسن اخلاق و دیانت باشند و ممتاز با استعمال افیون و مبتلا بامراض مسریه نباشند (میرزا علی کازرونی)
 بنده فقره چهارم را اینطور پیشنهاد می کنم
 عدم معرفت بفساد عقیده و اخلاق و تجار بفسق الی آخر (مساوات)
 رئیس - پیشنهادات به کمیسیون ارسال می شود . بقیه مذاکرات می ماند برای جلسه بعد ، جلسه آتیه روز ۵ شنبه ۴ ساعت قبل از ظهر دستور بقیه شور اول در قانون استخدام ، مخالفی نیست ؟
 (گفته شد خیر)
 رئیس - راجع باهالی ارومیه بنده از آقایان نمایندگان آذربایجان تمنا کردم اظهارات ایشان را اصفا کنند اگر مطالبی دارند بر عرض مجلس برسانند بطور خلاصه چیزی نوشته شده است ولی گمان نمی کنم در این جلسه بشود نتیجه گرفت قرائت می شود تکلیفش در جلسه بعد معلوم خواهد شد
 (بمضمون ذیل قرائت شد)
 ما امضاء کنندگان ذیل بامر ریاست محترم مجلس شورای ملی برای رسیدگی باظهارات اهالی ارومیه جلسه خصوصی تشکیل داده و در نتیجه پیشنهاد ذیل را تقدیم مجلس شورای ملی می نمایم
 اولاً کمیونی مر کب از نه نفر نمایندگان محترم انتخاب و به فقرات ذیل رسیدگی فرمایند
 ۱ - کمیسیون فوق بمسئله وجه اعانه ارومیه رسیدگی و هر مبلغ نزد هر کس باشد بوسیله هیئت دولت مطالبه و وصول نمایند
 ب - کمیسیون پیشنهاداتی دائر بطرز مساعدت عملی بعموم مهاجرین ارومیه .
 سلدوز و سلماس چه در مرکز و چه در آذربایجان هستند تهیه و به مجلس شورای ملی تقدیم نمایند ۲۸ ذی قعدة ۱۳۴۰
 رئیس - جزو دستور جلسه آتیه خواهد شد
 محمد هاشم میرزا - انتخاب کمیسیون ها هم خوب است جزو دستور باشد
 رئیس - این مسئله مدتی است جزو دستور است ولی آقایان مساعدت نمی فرمایند
 آقای معتمد التجار (اجازه)
 معتمد التجار - راجع باوضاع آذربایجان باره عرضی داشتم . اجازه می خواهم در جلسه آتیه در اول جلسه عرض

روزنامه رسمی که
 آقایان برسانم
 رئیس - بسیار خوب
 جلسه تقریباً نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد
 مؤتمن الملک
 جلسه صدور و اژدهم
 صورت مشروح مجلس یوم
 ۵ شنبه دهم شهر ذی قعدة ۱۳۴۰
 مطابق پانزدهم سرطان
 ۱۳۰۱
 مجلس ۲ ساعت و نیم قبل از ظهر
 ریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید
 صورت مجلس یوم ۳ شنبه سیزدهم سرطان
 و آقای امیر ناصر قرائت نمودند
 رئیس - آقای محمد هاشم میرزا .
 (اجازه)
 محمد هاشم میرزا - در جلسه گذشته بنده عرض کردم در بالغ رشدی چنانچه موافق قانون اسلام هم هست نمی تواند امور خود را بدست گرفته و خودش شخصاً اداره کند در صورتی که امور سلطنت را در هر یکده سالگی شخص شخیص سلطان اداره میکنند دیگر لازم نیست در این لایحه قید شود اعضاء ادارات حتماً ۲۱ سال داشته باشند و این دلیل بنده در صورت مجلس ذکر نشده .
 رئیس - آقای حاج میرزا علی محمد .
 (اجازه)
 حاج میرزا علی محمد دولت آبادی -
 هرايض بنده ۲ قسمت بود یکی اینسکه قیام بر ضد حکومت ملی توضیح شود . یکی هم اینکه بعد از نطق قیام اقدام هم نوشته شود . و در اینجا قسمت دوم نوشته نشده است .
 رئیس - اشاره می شود . نسبت بصورت جلسه دیگر مذاکراتی نیست .
 اظهاری نشد
 رئیس - صورت مجلس با این ۲ فقره اصلاح تصویب شد آقایان رئیس التجار و نصرت الدوله از آقای وزیر پست و تلگراف سؤالی داشتند
 وزیر پست و تلگراف - اگر اجازه می فرمائید قبلاً آقای خیر السلطنه را که یکی از قدیمترین اعضاء وزارت پست و تلگراف هستند بسمت معاونت وزارت پست و تلگراف معرفی می کنم .
 رئیس - آقای نصرت الدوله اجازه
 نصرت الدوله - سؤالی بنده از آقای وزیر پست و تلگراف راجع بدفاتر پست جنوب بود می خواستم توضیح بفرمائید وضعیت فعلی این دفاتر چیست و قراری که در کنگره مادرید نسبت باین دفاتر داده